

Helyzetkép a SEM módszertan alkalmazásáról a hazai tudományos üzleti folyóiratokban

EGYESÜLET
A MARKETING OKTATÁSÉRT
ÉS KUTATÁSÉRT

emok

KUN ZSUZSANNA

PhD hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem, zsuzsanna.kun@uni-corvinus.hu

KULHAVI NIKOLETTA

mester hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem, nikoletta.kulhavi@stud.uni-corvinus.hu

KEMÉNY ILDIKÓ

docens, Budapesti Corvinus Egyetem, ildiko.kemeny@uni-corvinus.hu

Jelen előadás az Európai Unió, Magyarország és az Európai Szociális Alap társfinanszírozása által biztosított forrásból az EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00007 azonosítószámú „Tehetségből fiatal kutató- A kutatói életpályát támogató tevékenységek a felsőoktatásban” című projekt keretében jött létre.

A SEM módszertan

- Közvetlenül nem mérhető elméleti konstrukciók vizsgálata
- A konstrukciók között lévő kapcsolatrendszer megismerése és az egymásra gyakorolt hatásuk mérése
- Grafikus ábrázolási formát is eszközként nyújt
- A SEM-et alkalmazó publikációk nagyobb eséllyel jutnak át a bírálati folyamaton

CB-SEM

Covariance based
Koariancia alapon mér

PLS-SEM

Partial least squares
Variancia alapon mér

Korábbi, elévült álláspont a megközelítések tekintetében.

CB-SEM
megalapozott
elmélet igazolása

PLS-SEM
előrejelzések

Új, korszerű fejlesztések a megközelítések tekintetében.

- Az indikátorok (megfigyelt/manifeszt változók) új szerepköre
- A konzisztens PLS
- Reportálás
 - A külső modell értékelése
 - A strukturális modell értékelése

Helyzetjelentés a hazai SEM kutatásokról

Kutatásmódszertan

hazai, jellemzően **menedzsment szakterületen** jelen lévő folyóiratok

2016-2020 között

196 lapszám

1133 cikket

Kiválasztás és minta

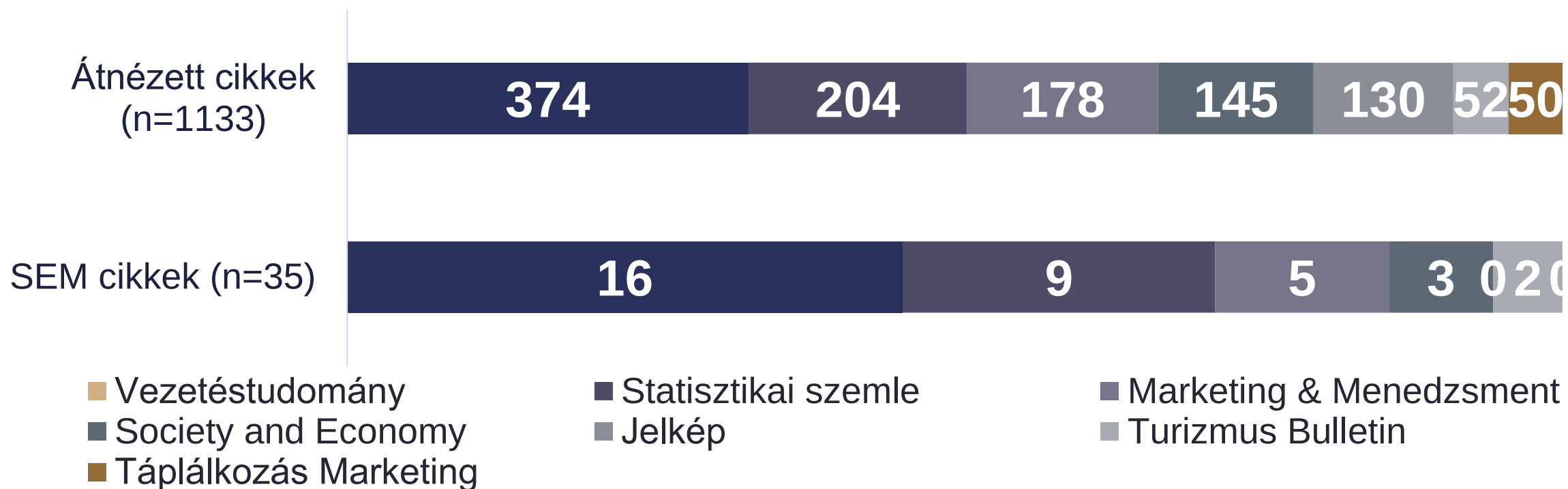

35

SEM módszertanra épülő publikáció

Minta összetétele

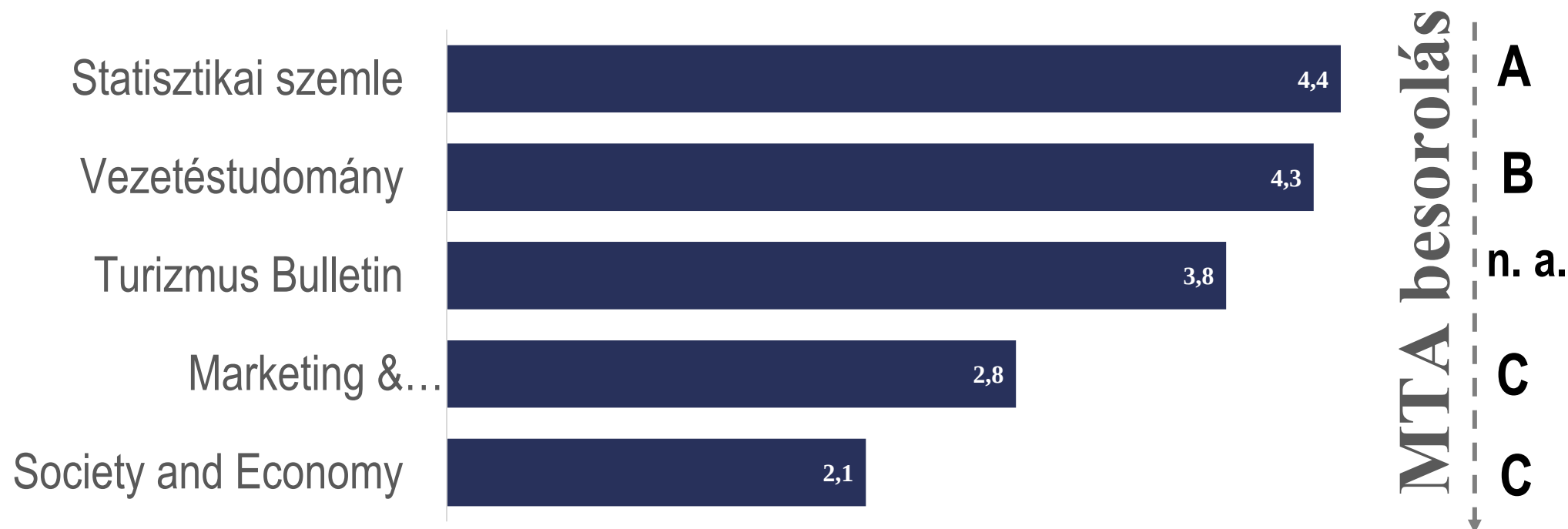
Publikációk, db (2016-2020)

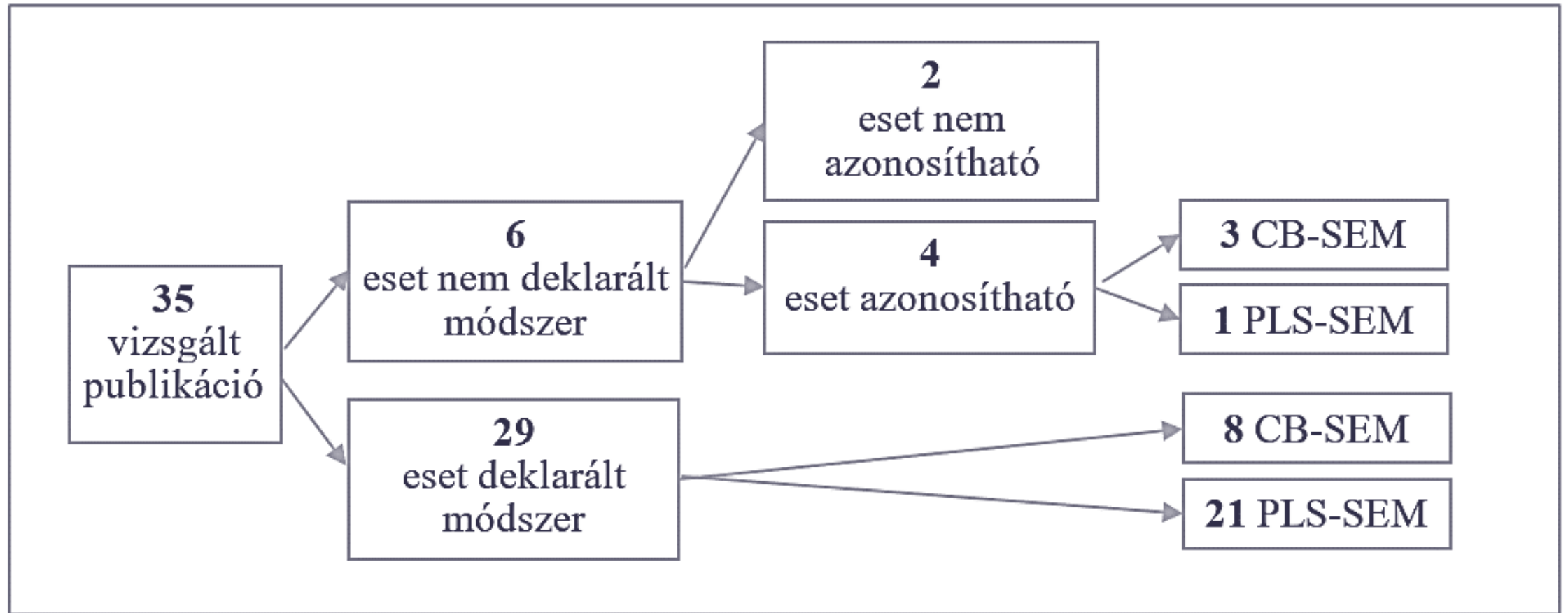
SEM arány

SEM arány (%) (2016-2020)

SEM cikk / összes cikk

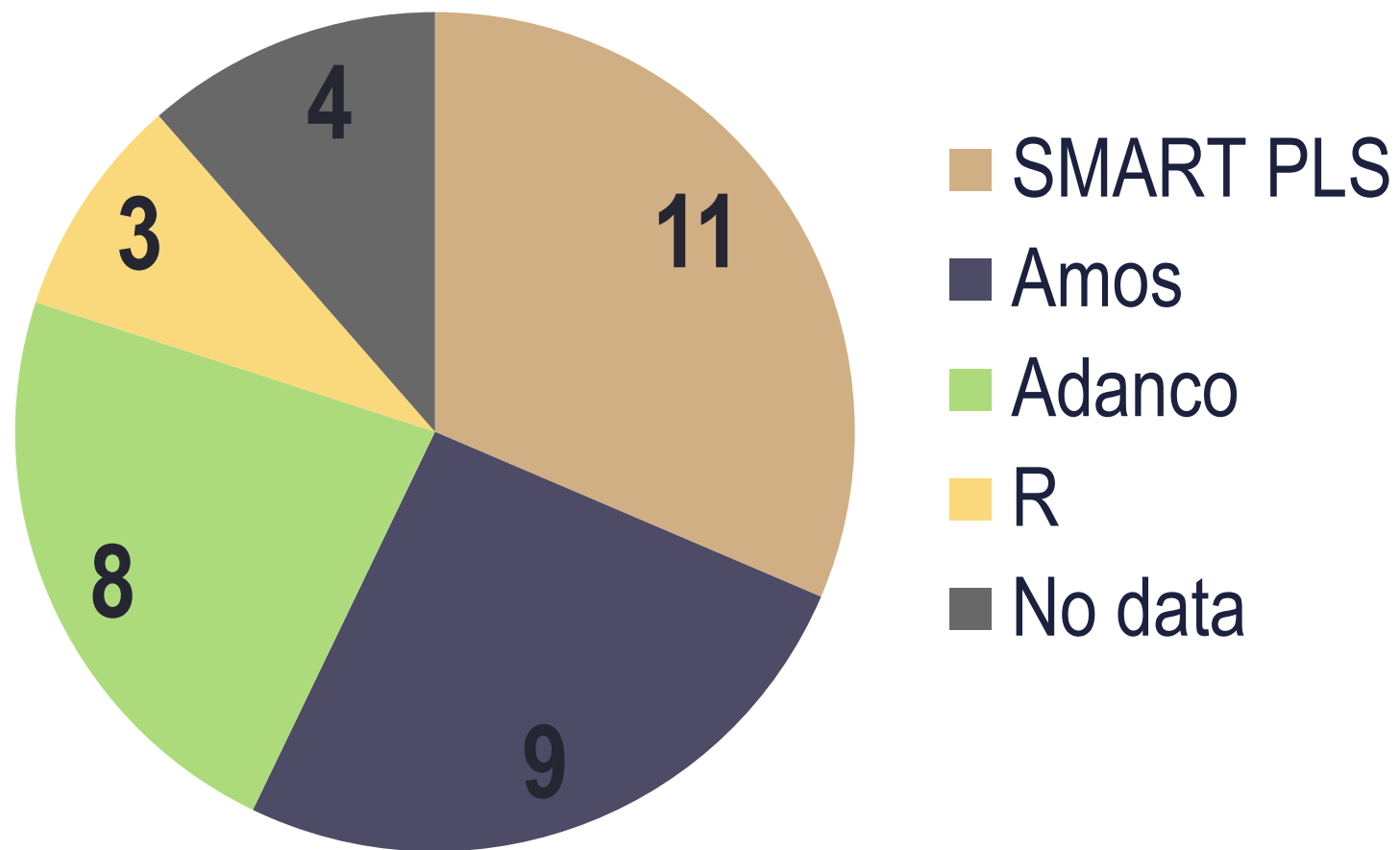
A választott SEM módszertan megjelölése a publikációkban

Alkalmazott SEM szoftver

A választott szoftver is szerepet játszik a bírálati folyamat sikerében. (Babin et al., 2008)

Az egyes szoftverek jellemzően eltérnek abban, hogy a CB-SEM vagy a PLS-SEM megközelítést alkalmazzák

A publikációk tematikája

22 cikk marketing

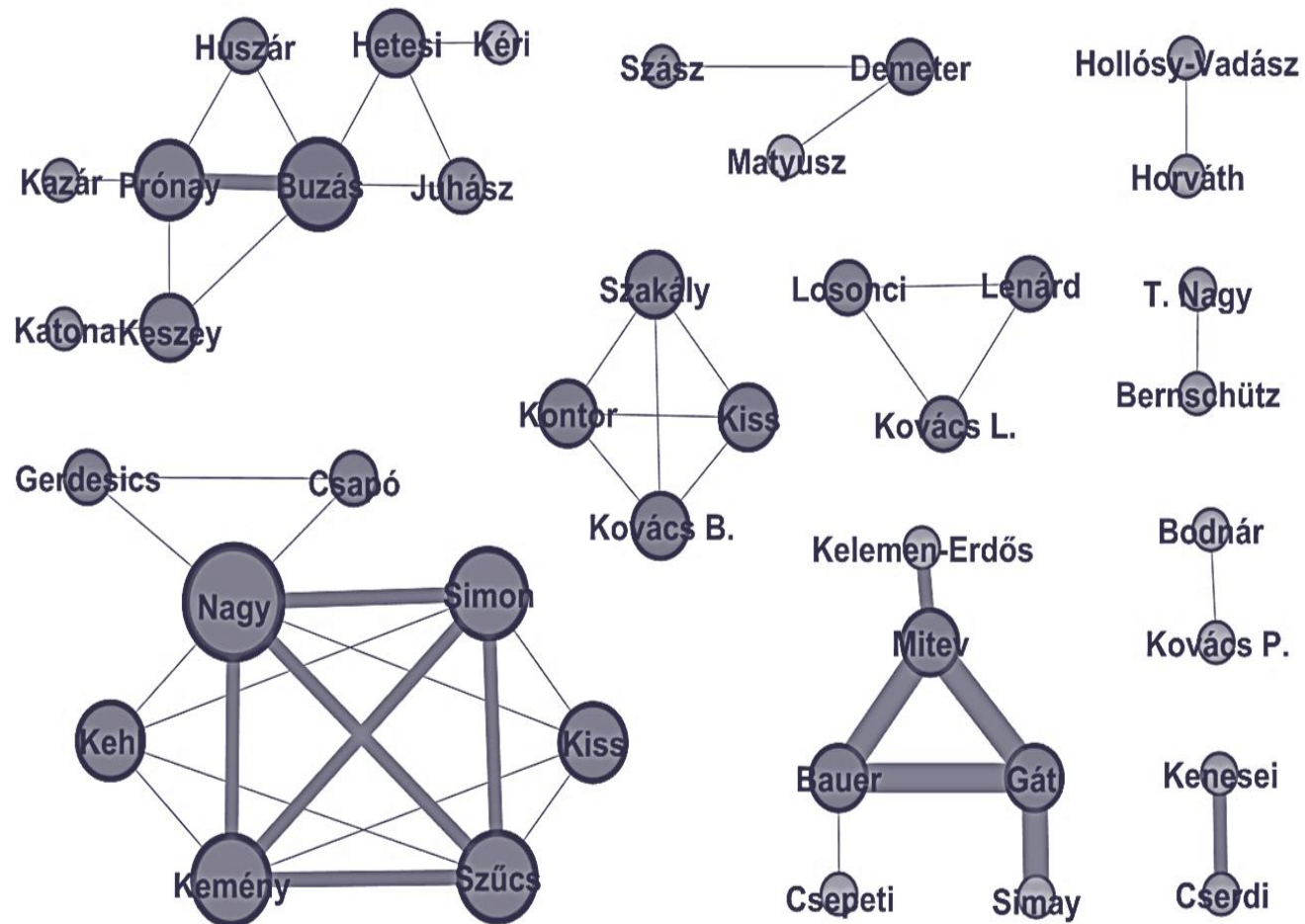
5 cikk turizmus

4 cikk vezetéstudomány

4 cikk egyéb szakterület

Kutatói hálózatok

35 publikáció

46 szerző

12 egyetem

19 BCE

7 SZTE

6 PTE

4 DE

3 SZIE

1 BME, ELTE, ME, NKE, Edutus,
Babes Bolyai, Queensland Australia

Összegzés

- A cikkek 3,1%-a tartalmazott SEM módszertant.
- Ez az arány a magasabb MTA besorolású folyóiratok esetében.
- A legtöbb kutatás valamely marketing problémát tárja fel.
- Nagyobb arányban vannak jelen a variancia alapú, azaz PLS-SEM kutatások.
- Az értekezések mérhető hányada nem nevesíti a választott SEM módszertant, vagy az alkalmazott szoftvert.
- A módszertan alkalmazása néhány kutatócsoporthoz köthető.
- Széles spektrumon mozognak az értekezések a riportált mutatószámok tekintetében.

Javaslatok

- Egy SEM riportálási útmutató összeállítása javasolt, beépítve az elmúlt évek módszertani fejlesztéseit is.
- Nemzetközi szintén is vizsgálendő, hogy a PLS-SEM, vagy a CB-SEM van jelen nagyobb arányban a publikációk között.
- A magyar tudományos szakkifejezések egységesítése szükséges

Várjuk a kérdéseket, észrevételeket!

Jelen előadás az Európai Unió, Magyarország és az Európai Szociális Alap társfinanszírozása által biztosított forrásból az EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00007 azonosítószerű „Tehetségből fiatal kutató- A kutatói életpályát támogató tevékenységek a felsőoktatásban” című projekt keretében jött létre.